

## CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN NHẬN THỨC CỦA SINH VIÊN VỀ VIỆC PHÁT HIỆN VÀ TỔ GIÁC TỘI PHẠM TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Nguyễn Văn Tròn

*Khoa Luật, Trường Đại học Cần Thơ*

**Tóm tắt.** Nghiên cứu được thực hiện nhằm mục đích xác định và phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến nhận thức của sinh viên về việc phát hiện và tố giác tội phạm trên địa bàn Thành phố Cần Thơ (TPCT) trong giai đoạn hiện nay từ lý thuyết đến điều tra thực tiễn. Số liệu phục vụ cho nghiên cứu được thu thập từ 340 sinh viên đang theo học tại 05 trường đại học và cao đẳng trên địa bàn TPCT với hình thức phỏng vấn trực tiếp. Thống kê mô tả, kiểm định Cronbach Alpha và phân tích hồi quy đa biến được sử dụng trong nghiên cứu; Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra rằng hình thức phát hiện và tố giác tội phạm là yếu tố có tác động lớn nhất đến nhận thức của sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm. Ngoài ra, các yếu tố như cộng đồng xã hội, Luật pháp, truyền thông và tệ nạn xã hội cũng có sự ảnh hưởng lớn đến nhận thức của sinh viên về vấn đề được nêu. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đưa ra một số nhận xét và khuyến nghị nhằm nâng cao nhận thức đối với sinh viên trong vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm.

**Từ khóa:** Nhận thức, phát hiện và tố giác, tội phạm, thành phố Cần Thơ, sinh viên.

### 1. Mở đầu

Trong giai đoạn hội nhập kinh tế - quốc tế ngày càng sâu rộng, đất nước ta đã đạt được những thành tựu to lớn, khẳng định được vị thế của quốc gia trên trường quốc tế. Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực của việc hội nhập mang lại thì mặt tiêu cực kéo theo của nó là vấn đề tội phạm ngày càng tăng, đa dạng về hình thức và mức độ ngày càng tinh vi. Không chỉ đơn thuần là các hoạt động tội phạm riêng lẻ trong lãnh thổ của đất nước mà nó phát triển ở cấp độ có tổ chức, xuyên quốc gia, đặc biệt ở các thành phố lớn. Điều đó làm cho công tác đấu tranh, phát hiện, phòng và chống tội phạm ngày càng khó khăn bởi những thủ đoạn tinh vi, xảo quyệt che giấu tội phạm và sự hạn chế nhận thức về pháp luật trong đấu tranh, tố giác tội phạm của công dân nói chung và của sinh viên nói riêng. Sinh viên là lực lượng tinh nhuệ, có trí tuệ là mầm móng tri thức của thế hệ tương lai và là lực lượng nòng cốt trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm. Với vai trò ấy sinh viên ra sức học tập rèn luyện góp phần có hiệu quả vào công tác đấu tranh phòng chống tội phạm. Ở khía cạnh khác, không phải sinh viên nào cũng có đủ khả

---

Ngày nhận bài: 19/1/2019. Ngày sửa bài: 29/2/2019. Ngày nhận đăng: 12/4/2019.

Tác giả liên hệ: Nguyễn Văn Tròn. Địa chỉ e-mail: [nvtron@ctu.edu.vn](mailto:nvtron@ctu.edu.vn)

năng, bản lĩnh và trình độ để nhận thức và phát hiện tội phạm, điều này có thể xuất phát từ các yếu tố như: nền tảng hiểu biết pháp luật, sự thờ ơ, vô cảm hoặc sợ liên lụy đến bản thân, chính vì thế dẫn đến nhận thức của sinh viên về tội phạm còn nhiều hạn chế, không nhận thức được tội phạm đang diễn ra, không dám đấu tranh và tố giác tội phạm, điều này góp phần làm cho tỉ lệ tội phạm có cơ hội gia tăng và không bị xử lý.

Trước đây đã có một số công trình nghiên cứu liên quan đến nhận thức của sinh viên ở Việt Nam về phát hiện và tố giác tội phạm. Các công trình nghiên cứu cơ bản đã làm rõ tính cấp thiết và đề xuất được những giải pháp quan trọng. Một số công trình nghiên cứu liên quan đến ý thức pháp luật của sinh viên ở Việt Nam có thể kể đến: luận văn thạc sĩ triết học *“Nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên các trường cao đẳng, đại học trên địa bàn thành phố Hải Phòng hiện nay”* [1]; bài báo được nghiên cứu trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên *“Một số giải pháp nâng cao hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật trong các trường đại học trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên”* [2]; *“Một số giải pháp tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật góp phần nâng cao ý thức pháp luật cho học sinh, sinh viên ở Đại học Thái Nguyên trong giai đoạn hiện nay”* [3]. Bên cạnh đó, một số nghiên cứu ngoài nước có liên quan, bài viết phân tích chương trình phòng chống tội phạm của cảnh sát bang New South Wales, nêu một cách khái quát về phương pháp đấu tranh phòng chống tội phạm, cung cấp thông tin và nhận thông tin tố giác [4]; *Enhancing the Problem – solving Capacity of crime Analysis Units*, chuyên đề này phân tích phương pháp tăng cường giải quyết năng lực phân tích tội phạm cho các đơn vị [5].

Trên khía cạnh pháp lý, Thông tư liên tịch 06/2013/TTLT- BCA-BQP- BTC-BNN&PTNT- VKSNDTC ngày 02 tháng 8 năm 2013 hướng dẫn thi hành quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự về tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm và kiến nghị khởi tố thì: *“Tố giác về tội phạm là những thông tin về hành vi có dấu hiệu tội phạm do cá nhân có danh tính, địa chỉ rõ ràng cung cấp cho cơ quan, cá nhân có trách nhiệm tiếp nhận, giải quyết”* [6]. Khoản 1 Điều 144 Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015: *“Tố giác về tội phạm là việc cá nhân phát hiện và tố cáo hành vi có dấu hiệu tội phạm với cơ quan có thẩm quyền”* [7].

Các công trình nghiên cứu ở trên và quy định của pháp luật hiện hành chưa làm rõ những nhân tố nào ảnh hưởng đến nhận thức của sinh viên trong việc phát hiện và tố giác tội phạm. Chính vì thế, tác giả tiến hành phân tích và chỉ ra các yếu tố ảnh hưởng đến nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm từ điều tra thực tiễn trên địa bàn thành phố Cần Thơ, nhằm tìm ra và đánh giá những yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến nhận thức của sinh viên về vấn đề tố giác tội phạm. Qua đó, tác giả sẽ đưa ra một số nhận xét và khuyến nghị nhằm nâng cao nhận thức đối với sinh viên trong vấn đề tố giác tội phạm trên địa bàn thành phố Cần Thơ.

## **2. Nội dung nghiên cứu**

### **2.1. Phương pháp nghiên cứu**

Nghiên cứu sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi để thu thập số liệu sơ cấp. Khu vực nghiên cứu là 02 quận: quận Ninh Kiều và quận Bình Thủy của Thành phố Cần Thơ bao gồm 03 trường Đại học và 02 Trường Cao Đẳng; đó là Đại học Cần Thơ, Đại học Y dược Thành phố Cần Thơ, Đại học Kỹ thuật – Công nghệ Thành phố Cần Thơ,

Cao đẳng Cần Thơ và Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Cần Thơ. Số liệu của nghiên cứu được thu thập bằng phương pháp chọn mẫu thuận tiện những sinh viên đang theo học tại các trường Đại học, Cao đẳng trên địa bàn Thành phố Cần Thơ. Dữ liệu được thu thập từ 340 sinh viên đang học tại các trường Đại học, Cao đẳng. Kích thước mẫu của nghiên cứu được xác định dựa trên công thức:  $n = z^2 (p.q) / e^2$  (đề xuất từ Trung tâm Thông tin và Phân tích dữ liệu Việt Nam (VIDAC)). Trong đó  $n$  = là cỡ mẫu;  $z$  = giá trị phân phối tương ứng với độ tin cậy lựa chọn (độ tin cậy 95%; giá trị  $z$  là 1,96);  $p$  = là ước tính tỉ lệ % của tổng thể;  $q = 1-p$  (thường tỷ lệ  $p$  và  $q$  được ước tính 50%/50% đó là khả năng lớn nhất có thể xảy ra của tổng thể);  $e$  = sai số cho phép (+-3%, +-4%, +-5%...). Kích thước mẫu của nghiên cứu là  $n = 1.96^2 (0.5 \times 0.5) / 0.06^2 = 267$ . Kích thước mẫu được đề xuất cho nghiên cứu là 350 (bảng câu hỏi tối thiểu phải thu là 267 bảng hỏi). Có 370 bảng hỏi được phát ra, thu về 350 bảng hỏi. Bao gồm sinh viên trường Đại học Cần Thơ chiếm tỷ lệ 29,4%; sinh viên trường Đại học Y Dược 20,6%; sinh viên trường Đại học Kinh tế - kỹ thuật 20,6%; sinh viên trường Cao đẳng Cần Thơ có tỷ lệ 14,7% và sinh viên trường Cao đẳng Kinh tế kỹ thuật chiếm 14,7%. Trong 350 bảng câu hỏi thu về có 10 bảng câu hỏi không đạt yêu cầu do thiếu thông nên bị loại bỏ. Cuối cùng có 340 bảng câu hỏi được sử dụng trong quá trình phân tích [8].

Thống kê mô tả, kiểm định Cronbach Alpha và phân tích hồi quy đa biến được sử dụng để trong quá trình phân tích của bài báo này. Các phương pháp này được sử dụng kết hợp để xác định các yếu tố tác động đến nhận thức của sinh viên trong việc phát hiện tội phạm và tố giác tội phạm; từ đó đưa ra những khuyến nghị cần thiết.

## **2.2. Kết quả nghiên cứu**

### **2.2.1. Các yếu tố tác động đến nhận thức của sinh viên trong việc phát hiện tội phạm và tố giác tội phạm**

Từ kết quả phân tích nhân tố của nghiên cứu thì có 9 yếu tố tác động đến nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm là: tệ nạn xã hội, cộng đồng xã hội, hình thức phát hiện tố giác tội phạm, môi trường, cơ sở vật chất, hoạt động xã hội, luật, chính quyền địa phương và truyền thông.

Ngày nay, bên cạnh sự phát triển của đất nước thì vấn đề tệ nạn xã hội của nước ta cũng ngày càng diễn biến theo chiều hướng phức tạp. Các loại tệ nạn xã hội thường xuyên diễn ra với các cấp độ từ thấp đến cao như: Cờ bạc, thuốc lá, rượu bia, cá độ, mê tín dị đoan, trộm cắp, lừa đảo, tham ô, bạo lực, nghiện game, mại dâm, ma túy, xâm hại tình dục, giết người,...chính vì sự đa dạng trong các loại tệ nạn xã hội và nguy cơ dẫn đến hành vi phạm tội của tội phạm nên nhận thức của sinh viên cũng chịu sự ảnh hưởng. Cụ thể là sinh viên còn gặp nhiều vấn đề khó khăn trong việc xác định các đối tượng phạm tội để trình báo. Bên cạnh đó, cộng đồng xã hội cũng có tác động đến nhận thức của sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm. Cộng đồng xã hội có chức năng liên kết thông tin giữa các nhóm đối tượng, trong đó sinh viên thường tiếp nhận và chia sẻ thông tin qua mạng internet. Khi có những thông tin về tội phạm và hành vi phạm tội sinh viên cũng dễ dàng trao đổi và tự nâng cao nhận thức của bản thân về vấn đề tố giác tội phạm. Hình thức phát hiện và tố giác tội phạm là yếu tố quan trọng trong việc ảnh hưởng đến nhận thức tố giác tội phạm của sinh viên. Các hình thức tố giác tội phạm được đưa vào nghiên cứu như: Tổ cáo trực tiếp công an, ủy ban; Tố giác qua công thông tin điện tử (thư điện

tử); Hòm thư tố giác tội phạm của công an; Số điện thoại đường dây nóng; Qua báo chí, kênh truyền hình; Qua diễn đàn công an lắng nghe ý kiến của người dân. Một yếu tố khác tác động đến nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm là yếu tố môi trường. Yếu tố này được đề cập đến với các khía cạnh chính: môi trường sinh sống và môi trường giáo dục. Nghiên cứu cho thấy môi trường sinh sống của một cá nhân có tác động trực tiếp đến sự hình thành nhận thức của sinh viên về vấn đề tố giác tội phạm. Khi sinh viên sống trong môi trường lành mạnh sẽ tự hình thành ý thức cá nhân về việc bày trừ hành vi phạm tội nên cũng sẽ dễ dàng trong việc tố giác tội phạm khi phát hiện hành vi phạm tội. Ngược lại, khi sinh viên sống trong môi trường xảy ra nhiều tệ nạn xã hội có thể sẽ khó hơn trong việc tố giác khi phát hiện tội phạm. Yếu tố cơ sở vật chất thuận lợi sẽ góp phần nâng cao nhận thức của sinh viên về tố giác tội phạm. Khi sinh viên được sinh sống, làm việc tại những nơi có điều kiện cơ sở vật chất tốt sẽ giúp sinh viên dễ dàng trong việc tiếp cận thông tin và tiến hành tố giác. Song, những sinh viên thường xuyên tham gia các hoạt động xã hội sẽ có cơ hội tiếp thu và nâng cao tri thức của bản thân về vấn đề phòng chống tội phạm. Các hoạt động xã hội góp phần giúp sinh viên nâng cao năng lực tự giác, tinh thần bản lĩnh khi đương đầu với việc phát hiện tội phạm và tiến hành tố giác. Hơn hết, Luật pháp chính là yếu tố hàng đầu trong việc nâng cao nhận thức của sinh viên về vấn đề tố giác. Việc phổ biến rộng rãi các quy định pháp luật về tố giác tội phạm giúp sinh viên nhận thức đầy đủ về nghĩa vụ, trách nhiệm và quyền hạn của một người công dân khi phát hiện và tố giác tội phạm. Luật pháp không chỉ mang tính trừng trị, răn đe mà nó còn thể hiện tính giáo dục giúp sinh viên tự ý thức về ý định và hành vi của mình. Chính quyền địa phương là yếu tố ảnh hưởng gián tiếp đến nhận thức của sinh viên. Bởi vì, khi chính quyền địa phương tiến hành các chương trình thông báo, tuyên truyền nhận thức sẽ giúp cho cá nhân sinh viên và người thân có được những kiến thức cơ bản về vấn đề tố giác tội phạm. Chính quyền địa phương là cơ quan có thể dễ dàng, thuận lợi trong việc tiếp cận và có sức ảnh hưởng đối với người dân tại địa phương. Bên cạnh những yếu tố trên thì yếu tố truyền thông cũng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao nhận thức đối với sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm. Với tốc độ phát triển internet ngày càng nhanh chóng, hầu hết sinh viên đều tiếp cận dễ dàng với các trang mạng xã hội, báo, tạp chí điện tử,... Điều đó giúp cho sinh viên có nhiều điều kiện thuận lợi trong việc tiếp cận các nguồn tin từ phía nhà truyền thông. Cách thức sử dụng truyền thông phù hợp sẽ tạo nên sự thu hút của sinh viên nói riêng và giới trẻ nói chung nhằm nâng cao hiệu quả tuyên truyền về ý thức phát hiện và tố giác tội phạm.

Khi đưa kết quả phân tích nhân tố vào phân tích tương quan giữa các biến, ta thấy nhân tố ảnh hưởng đến nhận thức sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm (NHANTHUC) có mối tương quan với từng biến độc lập, cũng như tương quan giữa các biến độc lập với nhau để xác định tính độc lập. Như vậy, giữa các biến thỏa điều kiện và được đưa vào phân tích hồi quy. Mô hình hồi quy có dạng như sau:

$$\text{NHANTHUC} = B_0 + B_1 \text{TNXH} + B_2 \text{XAHOI} + B_3 \text{HINHTHUC} + B_4 \text{MOITRUONG} \\ + B_5 \text{CSVC} + B_6 \text{HDXH} + B_7 \text{LUAT} + B_8 \text{CQDP} + B_9 \text{TRUYENTHONG}$$

Trong đó, NHANTHUC là biến Y, biến phụ thuộc. Y được định lượng bằng cách tính điểm trung bình của các biến quan sát nằm trong nhân tố Y. Với các biến TNXH, XAHOI, HINHTHUC, MOITRUONG, CSVC, HDXH, LUAT, CQDP, TRUYENTHONG lượt là các biến  $X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7, X_8, X_9$ . Phân tích hồi quy được thực hiện bởi phần

mềm SPSS, phần mềm này sẽ xử lý tất cả các biến độc lập mà người nghiên cứu muốn đưa vào mô hình.

**Bảng 1. Kết quả phân tích hồi quy đa biến**

|                                               | Hệ số B | Hệ số Beta | Sig.  | VIF   |
|-----------------------------------------------|---------|------------|-------|-------|
| Hằng số                                       | 0,295   |            | 0,05  |       |
| X <sub>1</sub> : Tệ nạn xã hội                | -0,297  | -0,297     | 0,001 | 1,749 |
| X <sub>2</sub> : Cộng đồng xã hội             | 0,197   | 0,197      | 0,001 | 1,510 |
| X <sub>3</sub> : Hình thức phát hiện, tố giác | 0,369   | 0,369      | 0,001 | 1,940 |
| X <sub>4</sub> : Môi trường                   | 0,036   | 0,036      | 0,348 | 1,202 |
| X <sub>5</sub> : Cơ sở vật chất               | 0,073   | 0,073      | 0,065 | 1,285 |
| X <sub>6</sub> : Hoạt động xã hội             | -0,064  | -0,064     | 0,082 | 1,130 |
| X <sub>7</sub> : Luật pháp                    | 0,152   | 0,152      | 0,001 | 1,761 |
| X <sub>8</sub> : Chính quyền địa phương       | 0,003   | 0,002      | 0,949 | 1,149 |
| X <sub>9</sub> : Truyền thông                 | -0,094  | -0,093     | 0,012 | 1,134 |
| Sig.F                                         | 0,001   |            |       |       |
| Hệ số R <sub>2</sub> hiệu chỉnh               | 0,592   |            |       |       |
| Hệ số Durbin-Watson                           | 1,077   |            |       |       |

(Nguồn: Số liệu điều tra thực tế, 2019)

**\*Ghi chú:** \*\*\*, \*\*, \*: Mức ý nghĩa lần lượt là 1%; 5% và 10%; ns: Không có ý nghĩa

Kết quả hồi quy cho thấy, Sig.F=0,001 < 0,05 nên mô hình hồi quy có ý nghĩa và được chấp nhận, cho nên, các biến độc lập X có ảnh hưởng đến biến phụ thuộc Y. Hệ số R<sup>2</sup> hiệu chỉnh = 59,2%, phản ánh mức độ ảnh hưởng của các biến độc lập lên biến phụ thuộc. Cụ thể, 9 biến độc lập đưa vào ảnh hưởng 59,2% sự thay đổi của biến phụ thuộc, tỷ lệ phần trăm còn lại là do các biến ngoài mô hình và sai số ngẫu nhiên. Hệ số số Durbin-Watson là 1,077 chứng tỏ mô hình không có hiện tượng tự tương quan. Đồng thời, độ phóng đại phương sai (VIF) của các biến đều nhỏ hơn 10 nên có kết luận rằng các biến đưa vào mô hình không có hiện tượng đa cộng biến [8].

Đồng thời, dựa vào Bảng 1, ta có 5 biến độc lập có tác động đến nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm (NHANTHUC) là tệ nạn xã hội (TNXH), cộng đồng xã hội (XAHOI), hình thức phát hiện tố giác tội phạm (HINHTHUC), Luật pháp (LUAT) và truyền thông (TRUYENTHONG). Từ thông tin trên, ta có được phương trình hồi quy như sau:

$$\begin{aligned} \text{NHANTHUC} = & 0,295 - 0,297\text{TNXH}^{***} + 0,197\text{XAHOI}^{**} + 0,369\text{HINHTHUC}^{*} \\ & + 0,036\text{MOITRUONG}^{\text{Ns}} + 0,073\text{MOITRUONG}^{\text{Ns}} - 0,064\text{HDXH}^{\text{Ns}} + 0,152\text{LUAT}^{**} \\ & + 0,003\text{CQDP}^{\text{Ns}} - 0,094\text{TRUYENTHONG}^{***} \end{aligned}$$

Theo hệ số beta ( $\beta$ ), hệ số của nhân tố nào càng lớn thì mức độ tác động đến biến phụ thuộc Y càng nhiều (Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc, 2008). Vì vậy, hình thức phát hiện và tố giác tội phạm là yếu tố có tác động lớn nhất với hệ số beta là 0,369. Kế

tiếp là cộng đồng xã hội có hệ số beta là 0,197; Luật pháp có hệ số beta là 0,152; Truyền thông có hệ số beta là - 0,093 và tệ nạn xã hội có hệ số beta là -0,296.

Qua đó cho thấy, hình thức phát hiện và tố giác tội phạm là yếu tố có tác động lớn nhất đến nhận thức của sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm. Các hình thức tố giác đa dạng giúp cung cấp cho sinh viên đầy đủ kiến thức để ứng phó với từng trường hợp cụ thể. Bên cạnh đó, các hình thức phát hiện và tố giác dễ tiếp cận sẽ giúp sinh viên nâng cao nhận thức của mình. Ngoài ra, các yếu tố như cộng đồng xã hội, Luật pháp, truyền thông và tệ nạn xã hội cũng có sự ảnh hưởng lớn đến nhận thức của sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm.

### **2.2.2. Một số khuyến nghị nhằm nâng cao nhận thức đối với sinh viên trong vấn đề tố giác tội phạm**

*Về phía nhà trường:* Nhà trường cần tổ chức các lớp tập huấn về nhận thức phòng chống tội phạm, cụ thể là vấn đề tố giác tội phạm nhằm giúp sinh viên có điều kiện gặp gỡ những chuyên gia trong lĩnh vực phòng chống tội phạm để trao đổi và nâng cao nhận thức của bản thân về vấn đề này. Nhà trường nên phối hợp với các đơn vị chi đoàn, các chi hội sinh viên thành lập câu lạc bộ bảo vệ an ninh tại khu vực trường học và nơi sinh viên sinh sống. Câu lạc bộ sẽ giúp sinh viên tự ý thức về tố giác tội phạm và học hỏi những biện pháp xử lý phù hợp khi gặp những trường hợp phạm tội và có ý định phạm tội.

*Về phía chính quyền địa phương:* Chính quyền địa phương cần tổ chức các buổi tuyên truyền nâng cao nhận thức về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm nhằm thu hút sự tham gia của sinh viên. Từ đó, sinh viên không chỉ tự nâng cao nhận thức của bản thân trong quá trình thực hiện các chương trình mà còn thể hiện trách nhiệm của sinh viên trong việc tuyên truyền ý thức về tố giác tội phạm. Chính quyền địa phương cần tạo những điều kiện thuận lợi trong công tác khai báo và tiếp nhận thông tin khi người dân có nhu cầu tố giác tội phạm như xây dựng khu dân cư tự quản không có tội phạm, tệ nạn xã hội, tổ tự quản. Hơn hết, chính quyền địa phương cần hỗ trợ sinh viên trong việc tiếp cận những nguồn tin pháp luật về phòng chống tội phạm.

*Về phía sinh viên:* Sinh viên cần nỗ lực học tập nâng cao kiến thức, ý thức pháp luật và nội dung cơ bản nhất về phòng ngừa tội phạm. Sinh viên khi đã có những kiến thức cơ bản về phát hiện và tố giác cần tuyên truyền phổ biến pháp luật cho mọi người. Cụ thể là sinh viên có thể tuyên truyền pháp luật về tố giác tội phạm đối với những người thân trong gia đình và những mối quan hệ xung quanh nhằm góp phần nâng cao ý thức một cách rộng rãi đến nhiều người. Bên cạnh đó, sinh viên cần nghiêm chỉnh chấp hành những nội quy, quy định của nhà trường trong lĩnh vực học tập, sinh hoạt tập thể. Sinh viên nên trực tiếp tham gia các hoạt động phòng ngừa tội phạm, tham gia vào các tổ chức thanh niên xung kích tiến hành tuần tra, kiểm soát bảo vệ an ninh trật tự trong khu vực trường, lớp; phát hiện các hiện tượng tiêu cực có thể nảy sinh trong trường, lớp; các quan hệ nam nữ không lành mạnh, các hành vi nghi vấn nghiện ma túy, cờ bạc, chơi lô đề, cá cược bóng đá... có thể dẫn đến tội phạm. Khi có vụ phạm tội xảy ra trong khu vực sinh viên phát hiện và cung cấp cho cơ quan chức năng những thông tin có liên quan đến vụ việc phạm tội, người phạm tội; tùy theo từng điều kiện cụ thể của mỗi người mà có thể tham gia cộng tác giúp đỡ lực lượng Công an một cách công khai hay bí mật.

*Về phía cộng đồng dân cư:* cộng đồng dân cư là nơi thường xuyên có tội phạm ẩn náu cũng như hoạt động, hơn thế nữa cộng đồng dân cư còn có vai trò vô cùng quan trọng

trong việc nâng cao ý thức của mỗi công dân, mỗi gia đình; cộng đồng dân cư đoàn kết, chung tay, ngăn chặn và đẩy lùi tội phạm, tạo dựng cuộc sống yên bình tại địa bàn khu dân cư, trong đó có sinh viên, luôn kiên quyết trong việc phát hiện và tố giác tội phạm. Cộng đồng dân cư cần phát huy tinh thần đoàn kết, phối hợp chặt chẽ với công an khu vực, cơ quan chức năng trong việc phòng, chống tội phạm tại khu vực đang sinh sống, góp phần xây dựng các mô hình khu dân cư với những khẩu hiệu nêu cao tinh thần phát hiện và phòng chống tội phạm; từ đây sinh viên sinh sống tại cộng đồng dân cư cũng được ảnh hưởng tinh thần từ cộng đồng kiên quyết ngăn ngừa tội phạm, khi phát hiện tội phạm sẽ mạnh dạn đi tố giác với những hình thức phù hợp.

### **3. Kết luận**

Kết quả nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm trên địa bàn Thành phố Cần Thơ cho thấy có 9 yếu tố ảnh hưởng đến nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm. Trong đó, hình thức phát hiện và tố giác tội phạm là yếu tố có tác động lớn nhất đến nhận thức của sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm. Kế tiếp là các yếu tố như cộng đồng xã hội, Luật pháp, truyền thông và tệ nạn xã hội cũng có sự ảnh hưởng lớn đến nhận thức của sinh viên về vấn đề phát hiện và tố giác tội phạm. Nghiên cứu cũng đã đưa ra một số kiến nghị đối với nhà trường, chính quyền địa phương và bản thân sinh viên nhằm nâng cao nhận thức của sinh viên về phát hiện và tố giác tội phạm.

**Lời cảm ơn:** Nghiên cứu được tài trợ bởi đề tài “Nâng cao nhận thức của sinh viên trong việc phát hiện và tố giác tội phạm trên địa bàn thành phố Cần Thơ trong giai đoạn hiện nay”, mã số T2018-37, do ThS Nguyễn Văn Tròn làm chủ nhiệm.

### **TÀI LIỆU THAM KHẢO**

- [1] Hoàng Bích Thủy, 2009. “*Nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên các trường cao đẳng, đại học trên địa bàn thành phố Hải Phòng hiện nay*”. Luận văn thạc sĩ triết học, Trường Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [2] Nguyễn Văn Anh, 2015. “*Một số giải pháp nâng cao hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật trong các trường đại học trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên*”. Dân chủ và Pháp luật, mã số ISSN 9866-7535.
- [3] Nguyễn Hưng Thịnh, 2013. “*Một số giải pháp tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật góp phần nâng cao ý thức pháp luật cho học sinh, sinh viên ở Đại học Thái Nguyên trong giai đoạn hiện nay*”. Tạp chí Đại học Thái Nguyên, tr 163 – 168.
- [4] Andrew Scipione APM, 2015. *Annual report on NSW Police Force Crime Prevention Strategy 2015-2017*.
- [5] Matthew B. White, 2008. *Enhancing the Problem – solving Capacity of crime Analysis Unit*. Journal on Problem-Oriented Guides for Police Problem-Solving Tools Series No. 9.
- [6] Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Tài chính, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, 2013. Thông tư liên tịch 06/2013/TTLT- BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT- VKSNDTC ngày 02 tháng 8 năm 2013 về hướng dẫn thi hành

quy định của Bộ Luật tố tụng hình sự về tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm và kiến nghị khởi tố.

- [7] Quốc hội, 2015. Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015 (Khoản 1 Điều 144).
- [8] Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc, 2008. *Phân tích dữ liệu với SPSS* (Tập 01, 02). Nxb Tp Hồ Chí Minh.

## **ABSTRACT**

### **Factors Affecting The Students' Perception of Criminal Detection and Denunciation in Can Tho City**

Nguyen Van Tron

*Faculty of Law, Can Tho University*

The study was conducted to identify and analyze the factors affecting students' awareness about the detection and denunciation of crime in Can Tho City in the current period from theory to practical investigation. Research data were collected from 340 students studying at 05 universities and colleges in Can Tho City by direct interview. Through analytical methods such as descriptive statistics, Cronbach's Alpha and multivariate regression analysis, the study showed that the form of detecting and denouncing criminals is the factor that has the greatest impact on students' perception of detecting and denouncing criminals. In addition, factors such as social community, law, communication and social evils also have great influences on students' perceptions of criminal detection and denunciation. Hence, the study offers a number of ideas and recommendations to raise awareness for students in detecting and denouncing criminals.

**Keywords:** Can Tho City, Criminals, Detection and Denunciation, Perception, Students.